

थाक्रे गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम

सम्मानित सभाका सभाअध्यक्षज्यू

गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरु

थाक्रे गाउँपालिकाको यस गरिमामय दोस्रो गाउँसभाको पहिलो अधिवेशनमा आगामी आ.व. २०७९/८०को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा आफूलाई अत्यन्तै गौरवान्वित महशुस गरेको छु। ईतिहास मै पहिलो पटक संविधानसभाबाट जारी नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा शान्ति, सुशासन, विकास र सम्वृद्धिको आकांक्षा पुरा गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको गठन भई पहिलो कार्यकाल सम्पन्न भई दोस्रो निर्वाचन मार्फत नवनिर्वाचित गाउँसभाको पहिलो सभामा हामी उपस्थित भएका छौं। संघ प्रदेश र स्थानिय तहको विचमा सहकारीता, समन्वय, सहयोग र सह-अस्तित्वबाट “सम्बृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” को राष्ट्रिय लक्ष्य पुरा गर्नु हामी सबैको साभा दायित्व हो। यही राष्ट्रिय लक्ष्यलाई आत्मसात गर्दै हामिले पनि “सम्बृद्ध थाक्रे सुखी थाक्रेवासी” को लक्ष्य लिएका छौं र सो को कार्यान्वयन गरी निर्धारित लक्ष्य हासिल गर्ने हामी सबैको साभा प्रतिवद्धता यस गरिमामय सभामा पून दोहोर्याउन चाहन्छु।

नेपालको सार्वभौम सत्ता, स्वाधिनता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय हित र स्वाभिमान, लोकतन्त्र, लैङ्गिक समानता र सामाजिक न्याय लगायत आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक रुपान्तरणका लागि भएका विभिन्न आन्दोलनहरुमा अग्र पंक्तिमा रहेर योगदान गर्नु हुने सम्पूर्ण अग्रज विर पूर्खाहरु प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दै यस अभियानमा आफ्नो अमूल्य जिवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति भावपुर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। विभिन्न आन्दोलनमा घाइते तथा अपाङ्गता भई कष्टकर जिवन बिताई रहनु हुने सहयोद्धाहरुको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु।

आदरणिय सभाध्यक्ष महोदय,

संघिय व्यवस्था बमोजिम गठीत तीनै तहका सरकारको लक्ष्य तथा उद्देश्य सन्तुलित उत्पादन र न्यायोचित वितरण हो। सबै जाती, वर्ग, लिंग, क्षेत्र र विभिन्न अवस्थामा रहेका समुदायका नागरिकहरुको जिवनमा आर्थिक, सामाजिक र साँस्कृतिक दुष्टिकोणबाट समेत स्पष्ट लाभको अनुभुत गर्ने गरी दिगो, सकारात्मक, गुणस्तरीय र समन्यायीक गुण सहितको परिवर्तन ल्याउन आवश्यक छ। यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि एकात्मक केन्द्रीकृत शासन प्रणालीको तुलनामा संघीय शासन प्रणालीमा नै नागरिकलाई सहकारसंगको सहज पहुँच स्थापित हुने विश्वास लिएर नेपालको संविधानले संघीयता अवलम्बन गरेको छ। यसै सन्दर्भमा नागरिकका यिनै सवालहरु संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकारका साभा गन्तव्य बन्नु पर्छ र बनाउनु पर्दछ। यसका लागि तीन वटै तहमा आ आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारका क्षेत्रमा स्पष्टताका साथ आपसी समन्वय र सहकार्य गरी समृद्धिको यात्रामा अगाडी बढ्न सबै पक्षसंग हार्दिक अपिल गर्दै यहाँहरुसंग निरन्तर हातेमालो गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु।

देशले लिएको राजनैतिक, आर्थिक, सामाजिक र भौतिक विकासका लक्ष्यहरूलाई पुरा गर्न नेपालको संविधान २०७२, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, १५ औं आवधिक योजना, संघीय सरकारका नीति तथा कार्यक्रम, प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रम, दिगो विकासका लक्ष्यहरू, गाउँपालिकाका आवश्यकताहरू तथा थाक्रेवासी नागरिकका इच्छा चाहानाहरूलाई समेत यस नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गर्ने प्रयास गरेको छु । आगामी आवामा जनताले राखेको अपेक्षालाई सम्बोधन हुने गरी आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पुर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, संस्थागत विकास, लैंगिक समानता, सामाजिक न्याय र सुशासनको सम्बन्धमा हाम्रो आवश्यकता र क्षमतालाई समेत मध्यनजर गर्दै आगामी आ.व. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम पेश गरेको छु ।

संघियता कार्यान्वयनको जगमा हाम्रो गाउँपालिका विकासको प्रारम्भिक चरणमा छ । पुर्वाधार विकास हाम्रो पहिलो आवश्यकता भएको कारण घरघरमा खानेपानी, बाह्रै महिना चल्ने ग्रामिण सडक, मा.वि. सम्म निःशुल्क शिक्षा, गुणस्तरिय सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवा, वृहत सिंचाई, काठेपोल विस्थापन सहितको विद्युतिकरण, गाउँपालिका र वडा पालिका कार्यालयहरूको प्रशासनिक भवनहरूको निर्माण जस्ता विकासका पुर्वाधार तयार गर्न नै धेरै बजेट खर्च गर्नु पर्ने वाध्यता हामीसँग छ । यसका बावजुत पनि कृषि, पर्यटन, पशुपालन, व्यापार व्यवसाय तथा उद्योग प्रवर्द्धन लगायतका आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक एवं मनोसामाजिक समस्याका क्षेत्रमा योजनावद्ध ढंगले नीतिहरू निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिरहेका छौ । महिला, बालबालिका, अपाङ्गता, जेष्ठ नागरिक, गरिब तथा पछाडि परेका वा पारिएका वर्गको सशक्तिकरणका लागि विशेष योजना बनाई लागु गरिरहेका छौ । वडास्तरमा नै मनोसामाजिक विमर्शकर्ता परिचालन गरि महिला सशक्तिकरण तथा संस्थागत विकास कार्यक्रम सफलतापूर्वक सञ्चालन भइरहेकोमा अबका दिनमा पनि हिंसा तथा जोखिममा रहेका महिला तथा बालबालिकाहरूका लागि सुरक्षित आवास गृह संचालन, मनोरोगी एवं सडक मानवहरूको उपचार, उद्धार एवं पुनर्स्थापन, एकल महिलाको लागि रंगभेद मुक्त अभियान, विपन्नसंग अध्यक्ष, महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रम मार्फत लक्षित समुदायहरूको सीप क्षमता अभिवृद्धि तथा जीविकोपार्जनका लागि विउपूँजीको सहयोग लगायतका कार्यक्रम मार्फत सबै नागरिकहरूलाई विकासको मुल प्रवाहमा ल्याई संस्थागत विकासमा जोड दिन धेरै हदसम्म सफलता हासिल भएकोमा यसलाई निरन्तरता दिनु पर्ने आवश्यकता रहेको कुरा गरिमा मय सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

संक्रमणकालिन व्यवस्थाको अन्त्य भई संघीयताको सफल कार्यान्वयनसंगै नागरिकले सबैभन्दा नजिकबाट देख्ने र भेट्ने सरकारको रूपमा स्थानिय सरकार रहेको छ । स्थानिय सरकारबाट प्रदान गरिने सेवा नै छिटो र प्रभावकारी हुन्छ, भन्ने संघीयताको मूल मर्म अनुरूप नीति, नियम, ऐन कानुन, योजना तथा बजेट तर्जुमा गरि यसको कार्यान्वयन स्थानीय स्तरमै प्रभावकारी ढंगले भइरहेका छन् । हामीले गाउँपालिकाको समग्र विकासमा आम नागरिकले महसुस गर्ने गरी उल्लेख्य सुधारका कामहरूको थालनी गरेका छौ र नागरिकलाई “गाउँ गाउँमा सिंहदरवार, घरघरमा स्थानिय सरकार” को अनुभूति दिन सफल भएका छौ । यसका बावजुत पनि गाउँपालिकाको समग्र विकासको लागि पालिका स्तरिय गौरवका आयोजनाहरूको संचालन, सम्पन्न भएका योजनाहरूको हस्तान्तरण र संस्थागत विकास तथा लक्षित समुदायको सामाजिक सुरक्षा, स्वरोजगार एवं जनजीविकाको सवालमा गर्नुपर्ने कार्यहरू अबै धेरै बाँकी रहेको अनुभूति गरिरहेका छौ । यसको उचित सम्बोधनका लागि चालु आवामा ०७८/७९ मा अबै तिव्र गतिमा आयोजनाहरू सम्पन्न गरी यो महत्वपूर्ण तथा ऐतिहासिक कार्यकाल सफल बनाउन एक कोशेहुंगा सावित हुने विश्वास लिएको छु ।

गाउँपालिकालाई अबै सबल र समृद्ध बनाउन हामीसँग उपलब्ध भएको सिमित श्रोत साधनको अधिकतम सदुपयोग गरी नयाँ जोश जाँगरका साथ समग्र विकास निर्माणमा दत्तचित्त भएर जिम्मेवारी निर्वाह गर्न सम्पूर्ण जनप्रतिनिधीहरू, कर्मचारीहरू लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई हार्दिक अपील गर्दछु । साथै थाक्रेवासीको भावना र आवश्यकताको उच्च सम्मान गर्दै गाउँपालिकालाई सुन्दर, शान्त र समृद्ध बनाउने अभियानका साथ “समृद्ध थाक्रे सुखी थाक्रेवासी” को नारालाई आत्मसाथ गरी सोही अनुसारको दीर्घकालीन उद्देश्य राखी यस गाउँपालिकाको समग्र राजनैतिक, आर्थिक सामाजिक र सांस्कृतिक विकासमा अगाडी बढाउन हामी मन, वचन र कर्मले सधै प्रतिवद्ध र कटिवद्ध बनेका छौं र बनिरहने छौं भन्नेमा एकमत छौं । हामीले लिएको लक्ष्य प्राप्त गर्न गाउँपालिकाको अवस्था भल्कने डकुमेन्ट्री, भिलेज प्रोफायल २५ बर्षे गुरु योजना निर्माण भईसकेको र ५ बर्षे आवधिक योजना तयारीको अन्तिम चरणमा रहेको व्यहोरा समेत सम्मानित सभामा अवगत गराउन चाहन्छु । म यस थाक्रे गाउँपालिकाको आबा२०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभा समक्ष प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

आबा२०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रमका प्राथमिकताका क्षेत्रहरू

- (क) कृषिको आधुनिकीकरण, व्यवसायिकरण, र बजारीकरण
- (ख) कृषि उत्पादन एवम् उत्पादकत्व अभिवृद्धि मार्फत खाद्य सुरक्षाको प्रत्याभूति,
- (ग) शीघ्र प्रतिफल प्राप्त हुने रणनीतिक महत्वका पूर्वाधार निर्माण (सडक सुधार),
- (घ) सबै प्रकारका विभेद र असमानताको अन्त्य, समन्यायिक विकास र विकासका प्रतिफलको न्यायपूर्ण वितरण
- (ङ) जीवनपयोगी एवम् सीपयुक्त शिक्षामा लगानी,
- (च) गुणस्तर तथा सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवामा सुधार,
- (छ) सूचना प्रविधि तथा सञ्चारमा विकास,
- (ज) जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगारीमा अभिवृद्धि
- (झ) विपद् व्यवस्थापन
- (ट) दिगो विकास वातावरणीय संरक्षण तथा सम्बर्द्धन
- (ठ) भष्ट्राचार नियन्त्रण, सुशासन र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता
- (ड) लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण
- (ढ) पर्यटन पुर्वाधार तथा संस्कृति प्रवर्द्धन

(ण) मानसिक स्वास्थ्य, योग, प्राकृतिक चिकित्सामा जोड

(क) आर्थिक तथा राजश्व सम्बन्धी नीति:

- १। थाक्रेको आवश्यकता र विकासका लागि आवश्यक पर्ने राजश्व संकलन गरि थाक्रे गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउन आन्तरीक राजश्वको दायरालाई वृद्धि गरिनेछ। साथै राजस्वका थप क्षेत्र पहिचान गरी राजस्व वृद्धि गर्ने नीति लिइने।
- २। जनतालाई करको भार महसुस नगराई, निजी क्षेत्रको विकासमा बाधा नपुग्ने गरि प्रगतीशिल कर प्रणालीको माध्यमद्वारा करका दरहरु निर्धारण गरिनेछन्। स्थानीय उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन र रोजगारी सृजनामा टेवा पुग्ने गरी कर नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ३। गाउँपालिकाको आन्तरिक राजश्वलाई अभिवृद्धि गर्न गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराइएका सेवा सुविधा वापत न्यूनतम सेवा शुल्क निर्धारण गरिनेछ।
- ४। “राजश्व संकलन भार होइन समृद्धिको आधार हो” भन्ने चेतना जागरण गराउन कर सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम मार्फत सचेतना अभियान निरन्तर संचालन गरिनेछ।
- ५। सेवा शुल्क निर्धारण गर्दा सामाजिक न्यायको आधारमा उपेक्षित वर्गका लागि सहूलियत हुने गरी तोकिए बमोजिम सेवा शुल्क निर्धारण गरिने।
- ६। गाउँपालिका भित्र उच्चतम तथा समयमा कर तिर्ने करदातालाई सम्मान गरिनेछ। साथै गाउँपालिका क्षेत्रका उत्कृष्ट उद्यमीलाई पुरस्कृत गरिनेछ।
- ७। जग्गाको वर्गिकरण गर्दा पृथ्वी राजमार्ग, त्रिभुवन राजपथ र भिमढुंगा लामिडाँडा कालोपत्रे सडक आसपासको जमीनलाई छुट्टै वर्गमा राख्ने, महादेववेँसी, जुगेखोला र सिम्ले बजार क्षेत्रका खाली जमीनलाई अर्को वर्गमा राख्ने र महेश खोला, आगरा खोला आसपासको क्षेत्रलाई उच्च व्यवसायीक कृषि क्षेत्रमा वर्गिकृत हुने गरी भूमि करको दर निर्धारण गरिनेछ।
- ८। स्थानीय उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन र रोजगारी सिर्जनामा टेवा पुऱ्याउने कर नीति अवलम्बन गरिने।
- ९। उद्योग वाणिज्य संघ लगायत सरोकारवाला संस्थाको सहकार्यमा व्यापार प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ।
- १०। राजमार्ग केन्द्रित होटल, रेष्टुरेन्ट, भोजनालयको खाद्य स्वच्छता कायम गरी व्यवसायलाई मर्यादित एवं यात्रुमैत्री बनाइने नीति अवलम्बन गरिने छ।
११. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका क्रसर उद्योग, ढुङ्गागिटी वालुवा, इट्टाभट्टा, ग्यास उद्योग लगायत ठुला उद्योगलाई दिगो, वातावरण मैत्री, वैज्ञानिक र व्यवस्थित बनाइनेछ।

१२. स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि विकासको क्षेत्र, विपद् र विपन्न नागरिकहरूलाई गाउँपालिकाबाट गरिने सिफारिसमा शुल्क नलाग्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

१४। राजस्व प्रशासनलाई अभि च्युस्त र पारदर्शी बनाउन गाउँपालिका र सबै वडा कार्यालयहरूमा राजस्व प्रशासनका लागि सफ्टवेयर जडान गरी कम्प्युटर बिलिङको सुरुवात गरिनेछ । राजस्व प्रशासनमा काम गर्ने कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

१५। व्यवसायको पहिचान, दर्ता, अभिलेखीकरण र वर्गीकरण गरि व्यवसायलाई व्यवस्थित गर्न सफ्टवेयर प्रणालीमा आवद्ध गर्ने साथै वर्गीकरण र कारोवारको आधारमा व्यवसाय करको दर निर्धारण गरी राजश्व संकलन गरिनेछ ।

१६। गाउँपालिकालाई प्राप्त राजस्वका अधिकारसँग सम्बन्धित व्यक्तिगत सम्पत्तिहरू, व्यापार व्यवसायहरू, सेवा सुविधाहरू आदिको अभिलेख तयार गरी अद्यावधिक गरिने छ ।

१७। गाउँपालिकाको राजस्व प्रशासनलाई थप प्रभावकारी बनाउन, राजस्व परामर्श समितिको सक्रियतामा समितिले नियमित राजस्व असुलीको अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१८। चालु खर्चलाई निश्चित सिमामा राखी पूँजीगत खर्चमा अभिवृद्धि गरिनेछ ।

१९। आम्दानी र खर्चलाई वर्गीकरण तथा लेखाकन गरी आन्तरीक नियन्त्रण प्रणालीलाई सफ्टवेयर प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ ।

२०। विभिन्न धार्मिक स्थल र पार्क तथा पर्यटकको गन्तव्य स्थल निर्माण गरी पर्यटन शुल्क मार्फत गाउँपालिकाको राजश्वको दायरा बढाइने छ ।

२१। एकीकृत सम्पत्ती कर लागू गर्न आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ साथै कर प्रशासनको समयानुकुल सुधार गरिनेछ ।

१। आर्थिक विकास तर्फ

(क) कृषि तथा पशु विकास सम्बन्धी नीति :

१. कृषि तथा पशुपालक किसान प्रोत्साहनका लागि सुरक्षित किसान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१। कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रको विकासका लागि आवश्यक पर्ने प्राविधिक कर्मचारीको व्यवस्था गरी सेवा केन्द्र मार्फत सबै किसानको पहुँच हुने गरी कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी प्राविधिक सेवा विस्तार गरिनेछ ।

२। कृषि सम्बन्धी सूचनाहरू स्थानिय पत्रपत्रिका, रेडियो तथा सामाजिक सञ्जाल मार्फत सम्प्रेषण गरि कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी जानकारी सबै कृषकको पहुँचमा पुऱ्याइनेछ ।

३। कृषि उत्पादन वृद्धि गरी कृषिमा आत्मनिर्भर बन्दै कृषि उत्पादनको निर्यात गर्ने वातावरण तयार गर्न कृषि भूमिको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धिका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४। गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका कृषक, कृषक समूह र सहकारी र महिला आत्म निर्भर समूह मार्फत उन्नत जातका विउ विजनमा अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

५। कृषक दर्ता तथा सूचिकरण गरि राष्ट्रिय किसान परिचयपत्र वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

६। कृषिमा यान्त्रिकरण, आधुनिकीकरण तथा व्यवसायीकरण गर्दै यसलाई मर्यादित पेशाको रूपमा विकास गरिनेछ । यसका लागि वडागत रूपमा संचालन भई रहेको पकेट/ब्लक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

७। हावापानी र माटो सुहाउदो कृषि बाली छनौट गरी उपयुक्त बाली लगाउन माटोको गुणस्तर परिक्षणका लागि प्रयोगशालाको स्थापना गरिनेछ ।

८। वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका युवाहरूलाई व्यवसायिक कृषि क्षेत्रमा आकर्षित गर्न प्रोत्साहन गर्ने निति लिईने छ । सामुहिक र चक्लाबन्दी खेतीलाई प्रोत्साहन गर्न व्यवसायिक खेती गर्ने कृषकलाई जमिन भाडामा २० प्रतिशत अनुदान दिइनेछ ।

९। व्यवसायिक मौरीपालन, फलफुल र च्याउ खेती गर्नको निम्ती अनुदान प्रदान गर्दै कृषकहरूलाई यस तर्फ प्रोत्साहन गरिनेछ ।

१०। कृषक, व्यवसायी, उद्यमी र प्राविधिकहरूको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

११। सिंचाई नपुगेको कृषि योग्य जमिनमा सिंचाईको सुविधा पुऱ्याइने छ ।

१२। गाई, भैसी, बड्गुर र बाखाको कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाई तथा कृत्रिम गर्भाधान सेवा पुग्न नसक्ने स्थानमा प्राकृतिक गर्भाधान सेवा विस्तार गरी उन्नत नस्लका पशुहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि गरिनेछ ।

१३। पशुपन्छीको नश्ल सुधार, पौष्टिक दाना आहाराको व्यवस्था, पशुपन्छीको स्वास्थ्य सेवा एंवम् उत्पादित पशुजन्य पदार्थको बजारीकरणको चारै पक्षलाई समानान्तर रूपमा अगाडि बढाई एकीकृत रूपमा सेवा प्रदान गर्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१४। पशुको लागि गुणस्तरीय आहाराको व्यवस्थापन गर्नका लागि चरन विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथै डाँले घाँस, भुँई घाँसको खेतीमा प्रोत्साहन गरिनेछ । कृषकको आयस्तर वृद्धि गर्न घाँसको बिउ विजन उत्पादन र बिक्री कार्यमा सहजीकरण गरिनेछ । किसानलाई घाँसका बिउ निशुल्क उपलब्ध गराइनेछ ।

१५। पशुपन्छीको उपचार र रोगहरूको रोकथामका लागि निःशुल्क औषधि वितरण र भ्याक्सिनेशन कार्यक्रम सञ्चालनलाई निरन्तरता दिईने छ । पशुपन्छीको रोग निदानका लागि प्रयोगशाला स्थापना गरि सञ्चालन गरिनेछ ।

१६। पशुपन्छीबाट मानवमा सर्न सक्ने रोगहरूका सम्बन्धमा जनचेतना अभिवृद्धि र जनस्वास्थ्य संरक्षणमा सहयोग पुग्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१७। पशु स्वास्थ्य सेवाको संस्थागत विकास र सढुढीकरणको लागि पशु सेवा केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गरिनेछ ।

१८। बाखाको श्रोत केन्द्र स्थापना तथा व्यवसायिक फर्म सढुढीकरणका लागि सहयोग गरिनेछ ।

१९। व्यवसायिक गाई/भैसी फर्महरूले पशु बिमा गरे वापत लाग्ने लागत रकम प्रोत्साहन स्वरुप फिर्ता गरिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

२०। कृषिमा महिला सहभागिता र महिला किसान सशक्तिकरणलाई केन्द्रित गर्दै साना तथा व्यावसायिक महिलामुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२१। ग्रामिण महिला लक्षित घरायसी स्तर पोषण सुरक्षा तथा आय आर्जनका लागि ग्रामिण कुखुरा प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२२। दुध उत्पादन सहकारी, दुग्ध संकलन केन्द्र, कृषकहरूलाई मिल्क एनालाइजर, अल्मुनियम र स्टिल क्यान तथा मिल्कड मेसिनको खरिदमा अनुदान दिईने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

२३। पशु तथा कृषि प्रवर्द्धनका लागि “एक गाउँ एक उत्पादन कार्यक्रम” साभेदारी नीति अवलम्बन गरिने छ । पशुपंक्षी बिमा कार्यक्रम लाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिने छ ।

२४। कृषकलाई कृषि तथा भेटनरी सम्बन्धी ज्ञान सिप अभिवृद्धि गर्नका लागि रेडियो, एफ।एमाबाट कृषि कार्यक्रम, सामाजिक संजाल मार्फत सुचना तथा सन्देश र कृषि तथा भेटनरी सम्बन्धी तालिम संचालन गरिने छ ।

२५। यसै आर्थिक बर्षबाट गाउँपालिकामा भेटनरी प्रयोगशाला संचालनमा ल्याइनेछ ।

२६। गाउँपालिका क्षेत्रमा एक वडा एक कृत्रिम गर्भाधान स्थलको निर्माण गरी निशुल्क कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । यस कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन फिल्डमा खटिने प्राविधिक कर्मचारीलाई विशेष भत्ता उपलब्ध गराई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

२७। कृषकको घरमा कृषि प्राविधिक पुगि सबै कृषकको घरमा कृषि तथा भेटनरी सेवा उपलब्ध गराउन किसान घरदैलो सेवा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२८। पचास प्रतिशत अनुदानमा किसानहरूलाई बीउबीजन, कृषि उपकरण, विषाधी लगायतका कृषि सामग्रीहरू वितरण गरिनेछ ।

२९। कृषि तथा पशुपालन सेवा लाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यकता अनुसार कृषि तथा भेटनरी प्राविधिक करार सेवामा लिई सेवा केन्द्र मार्फत कृषि तथा पशुसम्बन्धी सेवा प्रवाह गरिने छ ।

३०। शित भण्डारण तथा कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माणमा लागि स्थान छनौट गरी निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाइने छ ।

३१। सबै थाक्रेवासीलाई निशुल्क करेसावारी तरकारीको बीउ मिनीकिट वितरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै कोसेली घर निर्माणको कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।

३२। व्यवसाय गर्न चाहने उद्यमी कृषकलाई सहज र सरल ढंगले पूँजी प्राप्त गरी लगानी गर्न रु तीन लाख सम्मको व्यवसायीक ऋण शुन्य प्रतिशत व्याजदारमा उपलब्ध गराउन व्यवस्था मिलाइनेछ ।

३३। कृषकको व्यक्तिगत विवरण, व्यवसायीक विवरण, प्राप्त गरेको सहूलियत तथा सुविधा समेतलाई जनकारी हुने गरी कृषक डायरी तथा कृषक परिचयपत्र कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३४। मकै छोडाउने मेसिन, धान चुट्ने मेसिन, गहुँ चुट्ने मेसिन, हाते ट्याक्टर, कुटानी पिसानी मेसिन खरीद गर्न कृषकहरूलाई विशेष अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

३५। उखुखेती उत्पादन र प्रवर्द्धनका लागि निशुल्क प्राविधिक सहयोग कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३६। स्वच्छ, स्वस्थ र पौष्टिक कृषि उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्न र रासायनिक मल तथा विषाधीको प्रयोगबाट पर्ने प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न अर्गानिक खेती प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(ख) पर्यटन, संस्कृति प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति:

१। पर्यटनलाई आर्थिक विकासको श्रोतको रूपमा विकास गर्न पर्यटकीय स्थल निर्माण र पर्यटन पदमार्गको निर्माण गरि पालिकालाई पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।

२। सांस्कृतिक विविधता र भौगोलिक सुन्दरताले आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटकको गन्तव्य स्थलको सम्भावना भएका दामेचौर, पोखरीचौर लगायतका स्थानमा पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण गर्ने र उक्त स्थानमा होम स्टे संचालनका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै भूमिचुली, पोखरी चौर, रानी भरना, थाम भञ्ज्याङ, गणेश चौर, सेरापाखा लगायतका क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३। गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेको ऐतिहासिक धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदालाई संरक्षण गर्दै पर्यटकिय क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।

४। गाउँपालिकामा भित्र रहेको भाषा, धर्म, संस्कृतिलाई जिवन्तकालसम्म जगेर्ना गर्नका लागि विभिन्न संस्कृति भल्कने सांस्कृतिक संग्रहालय निर्माणका लागि विभिन्न सरोकारवालासँगको साभेदारीमा निर्माणको कार्य थालनी गरिनेछ ।

५। निजीक्षेत्रसँगको साभेदारीमा पर्यटन महोत्सव, प्रचारप्रसार सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

६। पर्यटकीय गन्तव्यको प्रचार प्रसार गर्नका लागि गाउँपालिकाको पर्यटकीय वृत्तचित्र निर्माण गरी टेलिभिजन लगायतका संचार माध्यमबाट प्रसारण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

७। वार्ड ना ३ को भूमिचुलिमा ध्यानगरिरहेको शिवको मुर्ति निर्माण र ३ ना मा नै बुद्धको मुर्ति एवं गुम्बा निर्माणको कार्य शुभारम्भ गरिनेछ ।

८। आगामी आवा भित्र वार्ड ना९ को सेरापाखामा सरस्वतीको मूर्ति निर्माण र भाषा संग्रहालय निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ साथै उक्त स्थानमा पार्क निर्माणको कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।

९। गाउँपालिका स्तरिय पर्यटन प्रवर्द्धन समित गठन गरिनेछ ।

भूमिचुली पर्यटन विकास गर्न अन्य पूर्वाधार निर्माण सुरु गरिनेछ ।

(ग) उद्योग, वाणिज्य तथा सहकारी सम्बन्धी नीति:

१। गाउँपालिकाबाट संचालन गरिने स्वरोजगारमूलक तथा सिपमूलक, क्षमता अभिवृद्धि लगायतका कार्यक्रमहरु लागत सहभागिताको आधारमा सम्बन्धीत सरकारी निकाय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूसँग समन्वय तथा सहकार्यमा गरी संचालन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२। लघु उद्यमको विकासको माध्यमबाट गरिवी निवारण गर्न CTEVT, युवा परिषद तथा निजि क्षेत्र समेतको सहभागितामा लघु उद्यम कार्यक्रम संचालनमा जोड दिइनेछ ।

३। दलित समुदायको परम्परागत सीप कला र पेशालाई संरक्षण, संवर्द्धन र आधुनिकीकरण गरी व्यवसायीक बनाउन र रोजगारीको अवसर विस्तार गर्न उत्थान तथा विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ साथै सीप विकास र बजार प्रवर्द्धनमा अनुदान दिइनेछ ।

४। ग्रामिण गरिवी न्युनीकरणका लागि विभिन्न स्वरोजगारमूलक र आयआर्जनका कार्यक्रम प्रार्थमिकताका साथ संचालन गरिनेछ ।

५। वाणिज्य क्षेत्रलाई व्यवस्थित, मर्यादित र अनुशासित बनाई उपभोक्ताको हित अभिवृद्धिका लागि बजार अनुगमन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

६। यस आर्थिक वर्षमा औद्योगिक ग्राम स्थापनाको सम्भाव्यताको अध्ययन थालनी गरिनेछ ।

७। सार्वजनिक, निजी साभेदारीको अवधारणाको आधारमा उद्योग स्थापनाको लागि लगानी आकर्षण गरिनेछ ।

९। सहकारीलाई बचत संकलन, पूँजी निर्माण, रोजगारी सृजना, उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिसँग आवद्ध गरी सहकारीलाई आर्थिक विकासको महत्वपूर्ण क्षेत्रमा क्रियाशिल सहकारी मध्ये कम्तीमा एकवटा सहकारी संस्थालाई नमुना सहकारी संस्था बनाउन सहयोग गरिनेछ ।

१०। सहकारी संस्थाको दर्ता, अभिलेखिकरण, नियमन लगायतका कार्यहरूलाई सहज र व्यवस्थित गरिनेछ साथै सहकारी संस्थाको क्षमता विकासका लागि सहकारी शिक्षा, नेतृत्व विकास एवं व्यवस्थापन तालिम संचालन गरिनेछ ।

११। स्थानीय उत्पादनको वृद्धि, निकास, भण्डारण र व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पुर्वाधार निर्माण गरिनेछ ।

१२। “समृद्ध थाक्रे सुखी थाक्रेवासी” भन्ने थाक्रे गाउँपालिकाको नारालाई मूर्तता दिनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत गाउँपालिकामा रहेको बेरोजगारी समस्यालाई समाधान गरिदै लगिने छ ।

१३। विकासमा सबै क्षेत्रलाई सहभागि गराई विकासको कार्यलाई तिव्रता दिन सहकारी, निजी र सरकारी तिनै निकाय मार्फत विकासको अभियान संचालन गरिनेछ ।

१४। गाउँपालिका क्षेत्रभित्र संचालन भएका गैरसरकारी संघसंस्था, सहकारी संस्थाहरूको तथ्याडकहरू अध्यावधिक गर्दै लगिनेछ ।

१५। वर्तमान अवस्थामा विदेशबाट फर्केका समग्र युवाहरूको सीप, क्षमता र अनुभवलाई एकीकृत गरी गाउँपालिकामै रोजगार बनाउने नीति तथा कार्यक्रमलाई प्रार्थमिकता दिइने छ ।

१६। युवा स्वरोजगार कार्यक्रम मार्फत युवा जनसक्तिलाई परिचालित गरिनेछ । स्वरोजगारमूलक कार्यमा संलग्न स्थानीय युवा उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

१७। केन्द्र सरकारको नीति तथा कार्यक्रम अनुरूप प्रमाणपत्र धितो राखी ऋण लिएर व्यवसाय संचालन गर्ने कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सहयोग पुऱ्याइनेछ ।

२। सामाजिक विकास तर्फ

१। स्थानीय सरकारले गुणस्तरिय स्वास्थ्य, शिक्षा, स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाई सेवामा सबै गाउँपालिका बासिको समतामुलक पहुँच हुनेगरी कार्यक्रम संचालन गर्ने छ । पालिका भित्रका स्वास्थ्य क्लिनिकहरूलाई व्यवस्थित गर्न पहल गरिनेछ ।

२। स्वास्थ्यमा सबैको पहुँच पुऱ्याउनका लागि स्वास्थ्य ईकाइहरूको निर्माण, स्तरोन्नती, पुर्वाधार विकास जनशक्तीको व्यवस्था र सेवाको गुणस्तरमा वृद्धी गरिनेछ ।

३। यस वर्ष भित्रमा सबै नागरिकमा पुग्नेगरी स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम, घुम्ती शिविर संचालन, स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४। नागरिकहरूको स्वास्थ्यलाई विशेष ध्यानमा राखी प्राकृतिक चिकित्सा र योग अभ्यासलाई प्राथमिकता दिइनेछ, साथै मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी कार्यक्रमलाई अझै प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।

५। यस गाउँपालिका भित्र १५ शैयाको अस्पताल निर्माणकार्य यसै वर्षबाट शुरु गरिनेछ । गाउँपालिका भित्र स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक औषधीको अभाव हुन नदिने गरी बजेट व्यवस्थापन गरिनेछ ।

६। विभिन्न रोग तथा महामारीको प्रभावबाट मानसिक रूपमा विक्षिप्त व्यक्ति, परिवार तथा समुदायलाई लक्षित गरि “एक वडा एक मनोविमर्शकर्ता” मार्फत मनोपरामर्श सेवा उपलब्ध गर्ने कार्य लाई थप प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।

७। स्वास्थ्यमा सर्वव्यापी पहुँच (Universal health coverage) को अवधारण अनुरूप प्रवर्धनात्मक,प्रतिकारात्मक,उपचारात्मक तथा पुनर्स्थापनात्मक सेवालार्ई एकीकृत रूपमा विकस र विस्तार गरिनेछ ।

८। गर्भवती महिला, जेष्ठ नागरिकलाई स्वास्थ्य चौकी सम्म सहज पहुँचका लागि निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिने छ । साथै आम नागरिकको लागि सहूलियत रूपमा एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिने छ ।

९। मानसिक स्वास्थ्य, आँखा, मुख नाककान, घाटी स्वास्थ्य सेवा लगायतका उपचार सेवालार्ई विकास र विस्तार गरिनेछ । साथै आवश्यकता पहिचान गरी विशेष तथा एकीकृत स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिनेछ ।

१०। पोषणको अवस्थालार्ई सुधार गर्न, मिसावटयुक्त तथा हानिकारक खानालार्ई निरुत्साहित गर्दै गुणस्तरीय एवंम स्वास्थ्यवर्धक खाद्यपदार्थको प्रवर्द्धन,उत्पादन,प्रयोग र पहुँचलाई विस्तार गरिनेछ ।

११। सक्षम एवंम जवाफदेही समन्वय,अनुगमन तथा नियमन संयन्त्र एवं प्रक्रियाद्वारा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सुनिश्चित गरिने छ ।

१२। स्वास्थ्य क्षेत्रको व्यवस्थित तथा गुणस्तरीय विकासका लागि सार्वजनिक तथा निजि क्षेत्रको सहकार्यलाई प्रवर्द्धन गर्ने

१३। किशोरकिशारी लक्षित विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम,महिनावारी चक्र तथा सरसफाइ, प्रजनन् स्वास्थ्य बारे कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१४। महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूले पाउने प्रोत्साहन भताको रकम वृद्धि गरिनेछ ।

१५। दुर्गम तथा ग्रामीण क्षेत्रमा अल्ट्रासाउण्डको सहायताले गर्भवती महिलाहरुको समयमै जटिलता पता लगाई मातृ तथा नवजात शिशुको मृत्युदर घटाउनको लागि ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१६। मातृ तथा नवजात शिशुको मृत्युदर घटाउनको लागि घरमा शुन्य प्रसुती घोषणा अभियान कार्यक्रम निरन्तरता दिइनेछ ।

१७। महिलाको पाठेघर(आङ्ग) खस्ने समस्या सम्बन्धि लक्षित समूहमा जनचेतनामुखी अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१८। स्वास्थ्य चौकीमा प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भजाँच तथा प्रसुती गराए वापत रु १०००/- बराबरको सुत्केरी प्याकेट वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२७। सुनौलो हजार दिनका आमा,आमा समूहका अध्यक्ष,व्यवस्थापन समिति, मास्वा।स्वयांसेविका तथा जनप्रतिनिधिहरुलाई सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि अर्न्तक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२८। स्थानीय स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समितिको क्षमता अभिवृद्धि तालिम सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा संचालन गरिनेछ ।

२९। स्वास्थ्य संस्थाहरुमा निस्कने फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्न खाडल निर्माणको लागि बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

३०। खोप क्लिनिक तथा गाउँघर क्लिनिक संचालनको लागि भवन बनाउन बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

३१। स्वास्थ्य चौकीहरुमा प्रसुती प्रतिक्षालय स्थापना तथा संचालन कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

३२। गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवालाई सबै स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रवाह गर्नका लागि सबै स्वस्थ्य संस्थामा गुणस्तरीय ल्याब व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पुर्वाधारको थालनी गरिनेछ ।

३२। स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती भए वापतको सुत्केरीलाई दिने पोषणयुक्त खाना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३३। मातृ तथा नवजात शिशुको मृत्युदर घटाउन र घरमा शुन्य प्रसुती घोषणा अभियान कार्यक्रमलाई भन टेवा पुग्नको लागि आकस्मिक स्वास्थ्य उपचार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३४। क्षयरोगका जोखिमयुक्त जनसंख्यामा(दुर्गम बस्ती, पिछडिएको वर्ग बसोबास स्थल, कार्यक्रम स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेका बस्ती तथा स्वास्थ्य सेवामा पहुच कम भएका, कारागार, गुम्बा, स्कूल, बृद्धाश्रम, औद्यौगिक क्षेत्र)मा सक्रिय क्षयरोग खोजपड्ताल कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३५। स्तनपान कक्ष स्थापना सबै स्वास्थ्य चौकीमा गरिनेछ ।

३६। मानसिक रोगीहरूका लागि ३-३ महिनामा स्वास्थ्य शिविर संचालन गरी चेकजाँच गराउनुका साथै मानसिक रोगीहरूलाई निःशुल्क औषधी वितरण गरिने र खरिद गरिएका औषधीको बिल अनुसारको रकम भुक्तानी गरिनेछ ।

३७। विभिन्न खोप लगाए वापत खोपकार्यकर्ताहरू र गाउँघर क्लिनिक संचालन गर्ने लाई यातायात खर्च उपलब्ध गराइनेछ ।

३८। महिला स्वास्थ्य स्वयांसेविकाका लागि खरिद गरिएका किटबक्सका लागि औषधी लगायत स्वास्थ्य सामाग्री खरिद गरिनेछ ।

३९। आधारभुत तालिम नलिएका तथा नयाँ भर्ना भएका महिला स्वास्थ्य स्वयांसेविकालाई आधारभुत तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

४०। गम्भिर र जटिल प्रकृतिका प्रसुति हुने गर्भवती महिलालाई हस्पिटल सम्म पुर्याउनका लागि आकस्मिक प्रेषण कोषको व्यवस्थापन कार्यलाई निरन्तरता दिई समयमै ज्यान जोगाउनका लागि पहल गरिनेछ ।

४१। रात्रीकालीन सुत्केरी गराउने आनामी लाई प्रोत्साहन स्वरुप गाउँपालिकाबाट खाजाको व्यवस्थापनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४२। गाउँपालिकाको भुमेस्थान स्वास्थ्य चौकीमा थप ल्याब सेवाको विस्तार गरिनेछ । स्वास्थ्य चौकी र आधारभुत स्वास्थ्य सेवाकेन्द्रलाई व्यवस्थापन खर्च उपलब्ध गराइनेछ ।

४३। गर्भवती महिलालाई निःशुल्क क्यालसियम र फोलिक एसिड वितरण गरिनेछ ।

४४। महिला स्वास्थ्य स्वयांसेविकालाई संचार खर्च वार्षिक रकम रु २४००।-का दरले प्रतिव्यक्ति र बर्थिङ सेन्टरलाई मासिक रकम रु ४००।- का दरले उपलब्ध गराइनेछ ।

४५। स्वास्थ्य सम्बन्धि भएका विभिन्न दिवसहरू समयमा नै मनाइनेछ र त्यसका लागि बजेट विनियोजन गरिनेछ ।

४६। उत्तर प्रसुती सेवा (PNC Home Visit) कार्यक्रम संचालनलाई निरन्तरता गरिनेछ ।

४७। पोषण कर्नर हरेक स्वास्थ्य चौकीमा स्थापना गरिनेछ ।

४९। अक्सिजन लेबल कम भएका विरामीको हकमा अक्सिजन सिलिन्डर घरमै गाउँपालिकाको गाडीबाट निःशुल्क पुर्याइनेछ ।

५१। विपद व्यवस्थापन कोषमा पर्याप्त मात्रामा रकम विनियोजन गरिनेछ ।

५२। रेडक्रस तथा अन्य संस्थासंगको समन्वय र सहकार्यमा थाक्रे गा।पा। भित्रका जनताको लागि निशुल्क रगत व्यवस्थापनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै निशुल्क अक्सिजन वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

(ख) शिक्षा सम्बन्धी नीतिहरु:

२। विद्यालय शिक्षालाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउन नियमित रुपमा अनुगमन, निरीक्षण तथा सुपरीवेक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ । अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण अवस्था अनुसार स्थलगत तथा विद्युतीय माध्यमबाट गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

३। आर्थिक, सामाजिक तथा सास्कृतिक कारणले पछि परेका व्यक्तिहरुलाई शिक्षाको मूल प्रवाहमा ल्याउन सकारात्मक विभेदको नीति लिई प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

४। गाउँपालिका क्षेत्र भित्र एवम् विद्यालयहाता भित्र छुवाछुत, बालश्रम र लैङ्गिक हिंसा एवं दुरव्यवहार विरुद्ध शुन्य सहनशिलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ । यस्ता घटनाको रोकथाम र नियन्त्रणको लागि विद्यालयहरुमा गाउँपालिकाका मनोसामाजिक मनोविर्मशकर्ता हरुबाट परामर्श सेवाको व्यवस्था गरिनेछ ।

५। सवै विद्यालयहरुमा तोकिएको मापदण्डको आधारमा बालविकास केन्द्र सञ्चालन गरि प्रारम्भिक बाल कक्षा उमेर समुहका बालबालिकाहरुलाई विद्यालयमा भर्ना गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

६। विद्यालय बाहिर रहेका सवै बाल बालिकाहरुलाई अनिवार्य रुपमा विद्यालयमा भर्ना गर्न विद्यालयहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

७। आधारभूत तह कक्षा १-३ मा मातृभाषामा पठन पाठनको लागि प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ । साथै आधारभूत तहमा अंग्रजी माध्यमबाट पठन पाठन गर्न चाहने विद्यालयलका प्राथमिक तहका शिक्षकहरुलाई आवश्यक तालिमको प्रवन्ध मिलाइनेछ ।

८। शैक्षिक सत्र २०७८ लाई SIP निर्माण वर्षको रुपमा विकास गरी सोहि SIP को आधारमा विद्यालयलाई सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।

९। सवै विद्यालयमा योग्य तथा सक्षम विषयगत शिक्षकको व्यवस्थापन गर्दै सक्षमता अभिवृद्धि गर्नुका साथै शिक्षकको कार्यसम्पादनलाई विद्यार्थीको सिकाई उपलब्धीसगँ आवद्धता गरिनेछ ।

१०। सवै सामुदायिक विद्यालयमा कम्प्युटर र प्रिन्टरको व्यवस्थापन गरिएकाले अब उपरान्त विद्यालयहरुले पत्राचार लगायतका कार्य गर्दा इमेल मार्फत पठाइने व्यवस्था गरिनेछ, जसका कारण शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा विताउने समयमा सुधार भई शैक्षिक गुणस्तरमा टेवा पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । यसका लागि प्रत्येक विद्यालयबाट कम्तिमा १ जना शिक्षकलाई ICT सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।

११। करार शिक्षक तथा कर्मचारीको नियुक्तिलाई व्यवस्थित, मर्यादित र प्रतिस्पर्धात्मक रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । माध्यमिक विद्यालयहरूमा शिक्षक नियुक्ति गर्दा विषयगत रूपमा अंग्रेजी , गणित र विज्ञान विषयलाई प्राथमिकतामा राखि नियुक्ति गरिनेछ ।

१२। विद्यालय तहका सम्पूर्ण परीक्षाहरू व्यवस्थित र मर्यादित रूपले सञ्चालन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१३। विद्यालय सरसफाई प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१४। गाउँपालिकाबाट व्यवस्थापन गरिएका शिक्षक तथा कर्मचारीको सुविधामा समय सापेक्ष सुधार गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१५। विद्यार्थी संख्या र विद्यालय सञ्चालन तहको आधारमा प्रत्येक २ वर्षमा दरवन्दी मिलान , व्यवस्थापन तथा पुनर्वितरण गरिने नीति लिइनेछ ।

१६। उत्कृष्ट सिकाई उपलब्धी हासिल गर्ने शिक्षकलाई पुरस्कार तथा सम्मान गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१७। विद्यालय र समुदाय बीच सहयोग, सहकार्य र साभेदारी निर्माण गर्दै विद्यालय विकासका लागि “**हाम्रो विद्यालय राम्रो विद्यालय**” को रूपमा विकास गर्न सम्वन्धित निकायहरूलाई जवाफदेही बनाइनेछ ।

१८। यसै आव भित्र स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी पठन पाठनको कार्य सञ्चालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१९। स्थानीय विशेषता, आवश्यकता र सम्भावनाको आधारमा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन गर्न चाहने विद्यालयलाई आवश्यक सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।

२०। कक्षा ११ र १२ मा ऐच्छिक विषयका रूपमा विज्ञान विषय पठन पाठन गर्न चाहने विद्यालयलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

२१। सबै विद्यालयहरूमा आवश्यकता अनुसार बालमैत्री फर्निचरको व्यवस्था गरिनेछ । विद्यालयहाता भित्र सुरक्षित वातावरणमा पठनपाठन गर्न विद्यालय घेरावार तथा कम्पाउण्ड बाल निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२२। विद्यालय दिवा खाजालाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

२३। राष्ट्रपति रनिड शिल्ड प्रतियोगिमा सञ्चालन गरीने सवै विधामा विद्यालयको सहभागितालाई अनिवार्य गरिनेछ । जिल्ला स्तरीय प्रतियोगितामा पदक जित्ने विद्यार्थीलाई गाउँपालिकाबाट सम्मान गर्ने नीति लिइनेछ । साथै विद्यालय स्तरमा खेलकुदका कार्यक्रमहरूलाई प्रोत्साहन गर्दै लगिनेछ ।

२४। गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका युवाहरूलाई लक्षित गरी प्राविधिक तथा व्यावसायिक सीप सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरी युवाहरूलाई स्वरोजगारमुखी बनाइने छ ।

२५। विद्यालयहरूमा शिक्षक विद्यार्थीको अनुपात र विषयगत आधारमा दरबन्दी मिलान तथा पुर्नरवितरण गरी न्यायोचित वितरण गरिनेछ ।

२६। सवै सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत छात्राहरूका लागि निशुल्क सेनिटरी प्याड वितरणको कार्यक्रमलाई व्यवस्थित रूपमा संचालन गरिनेछ ।

२७। गाउँपालिका सञ्चालित विद्यालयहरूमा कार्यरत महिला शिक्षक सुत्केरी भएको अवस्थामा निजको स्थानमा सट्टा वैकल्पिक शिक्षकको व्यवस्था गरिनेछ । जसका कारण लामो समय विद्यालयको पठनपाठन अवरुद्ध भइ हुने शैक्षिक क्षतिलाई न्यूनिकरण गर्न टेवा पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

२८। सवै सामुदायिक विद्यालयहरूमा प्रचलित ऐन नियमावली अनुरूपको योग्यतम प्रधानाध्यापक नियुक्ति गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२९। गाउँपालिका क्षेत्र भित्र सञ्चालित माध्यमिक विद्यालयहरूले विद्यार्थीको सहज आवत जावतलाई मध्यनजर गरी बस सञ्चालन गर्न चाहेमा सहयोग गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।

३०। लागु औषध दुर्व्यशनी, बाल विवाह, बहु विवाह, सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्रत्येक विद्यालयहरूमा हप्तामा एक पटक डकुमेन्ट्री तथा सिकाई कक्षा मार्फत संचालन गरिने छ । साथै यस अभियानलाई प्रभावकारी बनाउन फ्लेक्स, ब्रुसर, सडक नाटक, लगायतका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

३१। विद्यालयमा नैतिक शिक्षामा जोड दिने नीति अबलम्बन गरिनेछ । विद्यार्थीहरूलाई अनुशासित र नैतिक शिक्षा प्रदान गर्न शिक्षकहरूलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।

३२। १ विद्यालय १ खेल मैदान व्यवस्था गर्दै जाने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३३। गापा भित्रका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयमा अध्ययन अध्यापन गर्ने गराउने विद्यार्थी तथा शिक्षकहरूको प्रतिभाको पहिचान गरी थप प्रोत्साहन तथा सम्मान गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३४। सामुदायिक विद्यालयहरूको गुणस्तर अभिवृद्धि र प्रोत्साहनका लागि आधारभूत र माध्यमिक तहको परीक्षामा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने कम्तीमा २ वटा विद्यालयलाई गाउँपालिका उत्कृष्ट शिक्षा पुरस्कार दिइने छ ।

३५। यस गा।पा भित्रका सामुदायिक विद्यालयका आवि र माविका तहका स्वीकृत दरवन्दीमा कार्यरत शिक्षकलाई ऐन नियमावलीले निदृष्ट गरे बमोजिम सरुवा गर्ने नीतिलाइ निरन्तरता दिइनेछ ।

३६। विद्यार्थीलाई विभिन्न कारणले पर्ने मनोसामाजिक समस्यालाई समाधान गर्न गाउँपालिका भित्र रहेका कक्ष ५ माथिका प्रत्येक विद्यालयमा हप्ताका एक घण्टी मनोसामाजिक मनोविमर्श कक्षा संचालन गरिने छ ।

३७। शिक्षण सिकाई क्रियाकलापलाई प्रभावकारी बनाउन शिक्षकमा रहेको ज्ञान, सिप क्षमताको अन्तरलाई परिपूर्ति गर्न शिक्षकहरूलाई तालिमको आवश्यकताको पहिचान गरी आवश्यक पर्ने तालिमहरु संचालन गरिने छ ।

३८। "एक विद्यालय एक बगैँचा" कार्यक्रम अनिवार्य रूपमा संचालन गरिने छ ।

३९। सबै विद्यालयहरूमा विद्युतिय हाजीरीको अनिवार्य व्यवस्था गरिनेछ । साथै सबै माध्यमिक विद्यालयमा सासि टि।भी।, जडान गरिनेछ ।

४०। गाउँपालिकाको आवश्यकता र प्राविधिक शिक्षालाई जोड दिनका लागि कम्तीमा २ वटा विद्यालयमा कृषि तथा भेटनरी शिक्षालाई अनिवार्य गरिनेछ । साथै प्राविधिक शिक्षालाई थप प्रभावकारी बनाउन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४१। यस गाउँपालिकाको वडा नं. ८ को गणेशचौरमा मदन भण्डारी महाविद्यालयको निर्माणको कार्य यसै आर्थिक वर्षमा शुरु गरिनेछ । साथै उक्त महाविद्यालयमा कृषि र उद्योगका लागि पठन पाठन गर्ने र अनुसन्धान गर्ने केन्द्रका रूपमा विकास गरिनेछ ।

४२। हरेक शुक्रबार विद्यालयले विद्यार्थीका लागि अनिवार्य अतिरिक्त क्रियाकलापहरु गर्नुपर्ने छ र शैक्षिक सत्रको अन्त्यमा विद्यालय विद्यालय बिच अतिरिक्त क्रियाकलापको प्रतिस्पर्धा गराई विद्यालय र विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।

४३। गाउँपालिकाका विद्यालयमा रेडक्रस कार्यक्रम र स्काउट कार्यक्रमलाई कक्षा ५ भन्दा माथि संचालित कार्यक्रममा अनिवार्य र व्यवस्थित रूपमा संचालन गरिनेछ ।

४४। विभिन्न क्षेत्रमा विद्यार्थीहरूलाई आर्कषित गर्ने र प्रतिभावान विद्यार्थीको प्रतिभा पहिचान तथा प्रस्फुटन गरी प्रतिभावान विद्यार्थी लाई सिकाईको अवसर प्रदान गर्न नृत्य र संगितको शिक्षक व्यवस्था गरी सबै विद्यालयमा महिनाको एक दिन प्रशिक्षण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

४५। किशोर किशोरी अवस्थामा आउने शारिरिक तथा मानसिक परिवर्ततलाई जाकारी गराउने र उक्त अवस्थाका किशोर किशोरीलाई सही बाटोतर्फ मार्गनिर्देश गर्न प्रत्येक माध्यमिक विद्यालयमा किशोर किशोरी शिक्षा संचालन गरिनेछ र उक्त कार्यक्रममा किशोर किशोरीलाई प्रतोत्साहन स्वरुप वार्षिक रु ५०० उपलब्ध गराइनेछ ।

४६। नेपालको संविधान र कानूनको बारेमा विद्यार्थीहरूलाई जानकारी गराउन विद्यालयमा छुट्टै कक्षा संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

४७। गाउँपालिकाभित्र गुणस्तरीय उच्च शिक्षाको व्यवस्था गर्न महाकाली क्याम्पस, सिम्लेको व्यवस्थापन र शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै उक्त क्याम्पसमा सिप मुलक तालिम संचालनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

(ग) महिला, बालबालिका तथा समावेशी सम्बन्धी नीति:

१। “हाम्रो भविष्यको पहिचान र आधार, बालबालिकाको अधिकार सहितको समग्र विकास” भन्ने नारामा साथ यस थाक्रे गाउँपालिकालाई बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्न बालश्रम उन्मुलन तथा बालमैत्री गाउँपालिका निर्माणका लागि बाल विकास र संरक्षणमा सघाउ पुऱ्याउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । यस वर्ष गाउँपालिकालाई बालश्रम मुक्त गाउँपालिका घोषणा गरिने छ ।

२। गाउँपालिका भित्र रहेका अति विपन्न घरपरिवारलाई स्वरोजगार एवम् आयआर्जनको कार्यक्रम मार्फत गरिबी निवारणको गर्ने नीति लिइने छ । यसका लागि “विपन्नसँग अध्यक्ष” कार्यक्रमलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ ।

३। गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका महिला, अपाङ्ग, जेष्ठ नागरिक, बालबालिका र पिछडिएको वर्गको सशक्तिकरणमा विशेष जोड दिइनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण महिलाको समग्र विकासका लागि एक परिवार कम्तीमा एक सदस्य रहने गरी गाउँपालिका क्षेत्रभरी महिला समूह गठन, परिचालन तथा महिला सशक्तिकरण र संस्थागत विकास गर्ने नीतिलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइने छ ।

४। महिला, दलित, सिमान्तकृत लक्षित समुदाय तथा अन्य घरेलु हिंसाबाट पिडित महिलाहरूलाई लक्षित गरि विभिन्न सीपमूलक तालिम सञ्चालन गर्नुका साथै “उद्यमीसँग उपाध्यक्ष” कार्यक्रम को माध्यमबाट उनीहरूको जीवन स्तर उकास्ने गरी आर्थिक सशक्तिकरण गरिने छ ।

५। सामाजमा विद्यमान रहेका हानिकारक अभ्यासहरू, कुरितीहरू र कुसंस्कृती जस्तै बालविवाह, बहुविवाहको अन्त्य गर्दै बालहिंसा, लैंगिक हिंसा मुक्त गाउँपालिका बनाउन विभिन्न सचेतना मुलक कार्यक्रमलाई अभियानका रुपमा संचालन गरिने छ ।

६। अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको जीवनयापनलाई सहज बनाउन उनीहरूलाई आवश्यक पर्ने सहायता सामाग्रीको व्यवस्थापन गर्न र उनीहरूलाई व्यवसायिक सिप सिकाई आत्मनिर्भर तर्फ उन्मुख गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

७। अपाङ्गता भएका व्यक्ति, एकल महिला, जेष्ठ नागरिकका भलाई तथा हितका लागि (आर्थिक जिविकोपार्जन, सामाजिक, शैक्षिक आदि) सहयोग पुऱ्याउने हेतुले गाउँपालिकाले एक छुट्टै “सहयोग कोष” को स्थापना संगै आवश्यक कार्यविधि निर्माण गरि कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ ।

८। अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सेवामा विशेष प्रार्थमिकता दिई सिफारिश लगायतका सेवा सुविधाहरू निशुल्क उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

९। गाउँक्षेत्रमा हुने घरेलु हिंसा तथा लैंगिक हिंसालाई निरुत्साहित गर्न जोड दिइनेछ । घरेलु हिंसामा परेका महिलाहरुका लागि संचालित सुरक्षित आवास गृह व्यवस्थित रुपमा नयाँ भवनबाट संचालनमा ल्याइने छ ।

१०। “विकासमा महिला, समृद्धिमा पहिला” भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै गाउँपालिकाबाट संचालन गरिने विकास निर्माणका कार्यहरुमा महिलाहरुको नेतृत्व वृद्धि गर्ने नीतिलाई अवलम्बन गरिने छ । वडा स्तरका उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन गरिने योजनामा कम्तीमा एक तिहाई योजनामा महिला नेतृत्वमा संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ । प्रत्येक योजनामा ५०% महिला उपभोक्ता समितिमा अनिवार्य राखिने व्यवस्था गरिनेछ ।

११। गाउँपालिकाको वार्षिक कार्यक्रम बनाउँदा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा प्रकृया अवलम्बन गर्ने नीति लिइने छ । साथै गाउँपालिकाले वार्षिक रुपमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणलाई अनिवार्य गर्ने नीति लिइने छ ।

१२। गाउँपालिकाको न्यायि समितिका सदस्यहरु तथा मेलमिलापकर्ताहरु, मनोसामाजिक विमर्शकर्ताहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । समुदायमा हुने विवाद समाधान गर्न मेलमिलाप गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ । वार्डस्तरीय मेलमिलाप केन्द्र तथा मेलमिलापकर्ताहरुको सुचिकृत गरि व्यवस्थापन गरिनेछ । न्यायिक समितिलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाइनेछ ।

१३। लागू औषध दुर्व्यसनी न्युनीकरण गर्न सम्बन्धीत संस्थाहरुसँग समन्वय गरी चेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१४। घरेलु मादक पदार्थ उत्पादनलाई निरुत्साहित गरी वैकल्पिक आय आर्जन पेशामा प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१५। गाउँपालिकामा वर्षो देखि रहेका मुस्लिम समुदायको सम्बर्द्धन तथा मातृभाषा शिक्षालाई प्रवर्द्धन गर्ने तथा उनीहरुको चाडपर्वलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

१६। समाजमा पछाडी पारिएका प्रजा समुदायका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१७। महिला विरुद्ध हुने सबै खालको हिंसा निर्मुल गर्ने कार्यक्रमहरु संचालन गरी समुदायमा सचेतनामुलक अभियानहरु संचालन गरिनेछ ।

१८। स्वच्छ महिनावारी, किशोरी दिवस, बाल दिवस, मानव अधिकार दिवस लगायतका दिवसका अवसरमा विभिन्न सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१९। राई समुदायको धर्म, संस्कृतिको पहिचान र प्रवर्द्धन गर्न सांस्कृतिक पहिचान सहितको स्टायाचु (मुर्ति) निर्माण गरिनेछ । साथै सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण र विकासका लागि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(घ) खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति:

१। गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका नदीजन्य पदार्थ जस्तै: ढुंगा गिट्टी बालुवाको आंकलन गरी निर्दिष्ट क्षेत्रहरुबाट त्यस्ता वस्तुमा उत्खनन, संकलन, प्रशोधन, ओसारप्रसार र विक्री वितरणलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाईनेछ ।

२। खानेपानी पुगेका सबै घरधुरीमा स्वच्छ खानेपानी पुऱ्याई “एक घर एक धारा” कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गरिनेछ साथै एक घर एक धाराको पहुँच पुगेको घरमा खानेपानी मीटर जडान गरी व्यवस्थित गर्ने कार्य गरिनेछ ।

३। खानेपानी तथा सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने पुर्वाधार तयार गरी विद्यालय, आम संचार माध्यम सामाजिक संजाल लगायतका माध्यमबाट आम जनतामा सचेतना अभिवृद्धि गरी पुर्ण सरसफाई कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

४। यस आर्थिक बर्षमा गाउँपालिकाको आवधिक योजना निर्माणसँगै खानेपानी तथा सरसफाई गुरुयोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

५। जैविक विविधताको संरक्षण गर्न र हाल भईरहेको खानेपानीका श्रोतहरु सुक्दै गएकोले प्रत्येक वडामा कम्तीमा एक एक वटा परम्परागत पोखरीहरु निर्माण गर्ने प्रोत्साहित गरिनेछ ।

६। सबै घरको वातावरणलाई स्वच्छ, एवम् स्वस्थ राख्न “एक घर एक बगैँचा कार्यक्रम” संचालन गरिनेछ सो का लागि यस बर्ष एक घर न्युनतम पाँच फुलको विरुवा निशुल्क वितरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

७। वातावरणमैत्री गाउँपालिका निर्माणका लागि फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्न डम्पीड साइड निर्माण कार्य अगाडी बढाइनेछ । साथै सार्वजनिक, निजी, साभेदारीमा सार्वजनिक स्थल सरसफाई, बाटो सरसफाई, प्लाष्टिकजन्य वस्तुको प्रयोगमा न्युनीकरण तथा निषेध गर्न सहकार्य, समन्वय र पारस्परिक सहयोगका आधारमा कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

३। पुर्वाधार विकास तर्फ

(क) भौतिक पुर्वाधार विकास (भवन तथा शहरी विकास) सम्बन्धि नीति:

१। गाउँपालिका स्तरीय यातायात गुरु योजना (MTMP) तयार गरी सोही अनुसार सडक लगायत यातायातसँग सम्बन्धीत कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२। गाउँपालिका भित्रका मुख्य सडकहरुमा कालोपत्रे तथा स्तरोन्नति गर्ने कार्यलाई तिव्रताका साथ निरन्तरता दिइनेछ ।

३। गाउँपालिका क्षेत्रका सानातिना सडकहरु मर्मत संभार तथा स्तरोन्नतीका लागि मर्मत सम्भार कोष मार्फत सडक मर्मत सम्भार र स्तरोन्नती गर्ने कार्यलाई उपभोक्ता साभेदारीमा संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

४। सडकको कारणले हुने भुक्षयलाई कम गर्न वायो इन्जिनियरीड प्रविधिलाई जोड दिईने छ ।

५। भवन तथा शहरीकरणलाई व्यवस्थित गर्न प्रकोग प्रतिरोधी संरचना निर्माण गरी जोखिम न्युनीकरण गर्न भवन आचार संहिता निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिने छ र नयाँ बन्ने निजी, सामुदायिक र सरकारी भवन निर्माण गर्दा नक्सापास अनिवार्य गरिनेछ ।

६। सडक सञ्जाल निर्माण गर्दा यातायातलाई आर्थिक प्रणाली सँग आवद्ध गरी पुर्वाधार र आर्थिक विकासलाई सँगसँगै लैजानका लागि कृषि उत्पादन र बजारीकरणलाई प्रार्थमिकतामा राखी सडकको विकास र विस्तार गर्दै लैजाने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

७। दीगो विकासको लक्ष्य प्राप्तीका लागि जनसहभागितामा आधारित आयोजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

८। स्थानीय श्रोतसाधन, सीपको प्रयोगबाट संचालन हुने आयोजना र स्थानीय जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने आयोजना र उपभोक्ताको लागत साभेदारी हुने योजनालाई प्रार्थमिकता दिइनेछ ।

९। विकास निर्माण कार्यलाई दिगो र गुणस्तर योजना तथा कार्यक्रमको नियमति अनुगमन गर्ने, कम्तीमा दुई पटक अनुगमन गरी सो को प्रतिवेदन तयार गर्ने, समुदायबाट नै अनुगमन गर्ने सयन्त्र तयार गरि अनुगमन समितिको कार्यलाई अझ प्रभावकारी बनाइने छ । साथै विकास निर्माणको गुणस्तर मापनका निमित्त सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरि प्रयोगशाला स्थापना गरिने छ ।

१०। विद्यालय, सामुदायिक भवन र सरकारी भवन निर्माण गर्दा निर्माण हुने संरचनाहरु अपाडग मैत्री, बालमैत्री, लैगिकमैत्री र वातावरणमैत्री बनाउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

११। उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण सम्पन्न भएका आयोजनाहरु नियमानुसार उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । हस्तान्तरित योजनाको सम्पूर्ण मर्मत संम्भारका लागि उपभोक्ता समिति दर्ता गरी समितिलाई नै जिम्मेवार बनाइनेछ ।

१२। आयोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि बोलपत्र (ठेक्का) प्रकृया मार्फत सञ्चालन गरिने आयोजनाहरु सम्बन्धित वडाका वडाध्यक्षको रोहवरमा आयोजना समन्वय समिति निर्माण गरि आयोजना कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

१३। गाउँपालिकाको सबै वडाहरुमा ठूला आयोजनाहरु सडक, खानेपानी, सिंचाई एवम् अन्य पूर्वाधार निर्माणमा DPR निर्माण गरि व्यवस्थित रुपमा कार्य संचालन गरिने छ । गाउँपालिकाबाट गरिने खरिद लगायतका कार्यहरु e-bidding मार्फत गरिने छ ।

१४। प्रविधिको प्रयोग बढेसँगै यस गाउँपालिकालाई पनि प्रविधिमैत्री बनाउन गाउँपालिकाका मुख्य मुख्य भौतिक संरचनाहरुको डिजिटल नक्शांकनको कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । सडक अभिलेखिकरणको कार्यलाई जी।आई।एस।(भौगोलिक सूचना प्रणाली) सँग आवद्ध गरी अगाडी बढाइनेछ ।

१५। व्यवस्थित तथा योजनावद्ध शहरी विकासलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ र सार्वजनिक जग्गाको लगत संकलन गरी संरक्षणको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

१६। गाउँपालिकाको पुर्वाधार निर्माण गर्दा लागत रु २० लाख भन्दा कम बजेट भएका आयोजनाहरु उपभोक्ता समिति मार्फत र सो भन्दा माथिको आयोजनाहरु अनिवार्य रुपमा ई-बिडिड मार्फत संचालन गरिनेछ ।

१६। पुर्वाधार सम्बन्धी चेकलिष्टहरु तयार गरी तथा प्रविधिमैत्री अनुगमन एप्लिकेसन/औजार जस्तै SOLSTIC/MIMS प्रयोग मार्फत अनुगमन कार्यलाई अझ बढि प्रभावकारी र पारदर्शी बनाइनेछ ।

१७। प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयन गर्नका लागि सामाग्री खरिद तथा अन्य प्रयोजनाका लागि समपुरक कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।

१८। उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन गरिने आयोजना तथा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र गुणस्तरीय बनाई पारदर्शिता र जवाफदेही बनाउन उपभोक्ता समितिहरूलाई तालिम प्रदान गरिनेछ । साथै आयोजना तथा कार्यक्रम सम्झौता लगायतका कामहरू अनलाईन योजना सफ्टवेयर प्रणालीबाट गरिने कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।

१९। पुर्वाधार योजनाको कार्यान्वयन समयमा सम्पन्न गर्न, योजनाको कार्यान्वयन र अनुगमनलाई सहज र सरल बनाउन योजना कार्यान्वयनको कार्यतालिका तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

२०। आगामी आवाभिन्न वृद्धाश्रम, हाम्रो मानव सेवा घर, किरिया पुत्री भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ । साथै लिति दोभानमा पक्की पुल निर्माण कार्य शुभारम्भ गरिनेछ ।

२१। हाल निर्माणधीन वडा नं०१० को गापा। स्तरीय खेलमैदानको बाकी काम यसै वर्ष पुरा गरी उक्त स्थानमा मिनी कवर्ड हल समेत निर्माण गरिनेछ ।

२२। शहरी विकास मन्त्रालयबाट डि।पि।आरा।तयार गरी कार्यान्वयनको चरणमा रहेको लामीडाँडा मिनी शहर कार्यक्रमलाई तिव्रताका साथ अगाडी बढाइनेछ ।

२३। गाउँपालिकाबाट संचालित सबै योजनाको सार्वजनिक सुनुवाई अनिवार्य गराइनेछ । र प्रत्येक वडामा गाउँपालिका स्तरीय चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाई गरिनेछ ।

४। वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ:

(क) वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन नीति:

१। फोहरमैला संकलन, पून उपयोग, प्रशोधन र विसर्जन गरी सफा गाउँ शहर निर्माण नीति अवलम्बन गरिने छ ।

२। वनजंगल, वन्यजन्तु, ढुंगा, बालुवा गिट्टी, नदी, खोला, खानी आदी प्राकृतिक श्रोतहरूको उचित व्यवस्थापन गर्दै प्रकृतिजन्य सम्पदाहरूलाई दीगो विकासको सिद्धान्त अनुकूल बनाईने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३। वातावरण स्वच्छता कायमा गर्न सडक किनार, विद्यालय, औद्योगिक करिडोर र नदी तटीय क्षेत्रमा हरियाली कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । भु-संरक्षण एवम् पहिरो निन्त्रणको लागि वृक्षारोपण कार्यक्रम एवम् रोकथामका विधि अवलम्बन गर्ने नीति लिइनेछ ।

४। वन संरक्षण, व्यवस्थापन, दिगो उपभोग र स्वच्छ वातावरणका लागि समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापन प्रणालीलाई अभ सुदृढीकरण गरिनेछ । जैविक विविधताको संरक्षण, वातावरणीय सेवा र जीविकोपार्जनका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

५। विपद्बाट हुनसक्ने क्षतिको तत्काल उद्धार, राहत र पूर्णस्थापनाका लागि आवश्यक जनशक्ति सामग्री र श्रोतको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

६। उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्र लक्षित समुदायमा आधारित विपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गरी समुदायको विपद् उत्थानशीलता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

७। विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यमा निजी क्षेत्रको संलग्नता तथा संडघ, प्रदेश र गैरसरकारी संघसंस्थासँग सहयोग, सहकार्य गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

८। बाढी पहिरो लगायतका प्राकृतिक प्रकोपबाट जोखिममा रहेका वस्ती, घर वा संरचनाको पहिचान गरी त्यस्ता वस्ती, घर वा संरचनालाई सुरक्षित ठाँउमा स्थान्तरण गरिने छ ।

९। प्रकोपबाट प्रभावित भएका परिवार वा व्यक्तिलाई राहत, उद्धार र पुर्नरनिर्माण तथा पुर्नस्थापनकाका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

१०। विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, जोखिम न्यूनीकरण कार्ययोजना तयार गरी लागु गरिने छ । साथै विपद् उद्धारकर्ता को लगत संकलन र तालिमको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

११। विपदलाई व्यवस्थापन गर्नका लागि विपद व्यवस्थापन कोष संचालन गरी उक्त कोषमा प्रयाप्त बजेट विनियोजन गरिनेछ ।

१२। प्रत्येक वर्ष चट्याङबाट भौतिक तथा मानविय क्षति व्यहोर्नु परेकोले यस गाउँपालिकाको वार्ड नार मा चट्याङ प्रतिरोधी टावर निर्माण कार्य अगाडी बडाइने छ ।

१३। विपद तथा महामारीलाई सबैको सहभागिता र सक्रियतामा व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिका स्तरीय स्वयम्सेवक बैक स्थापना गरी संचालनमा ल्याइनेछ ।

१४। भुक्षय रोकन र वातावरण संरक्षण गर्न गा।पा। स्तरीय नर्सरी निर्माण गरि भुगोल अनुसारको विरुवा उत्पादन गरी वृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

५। सुशासन र संस्थागत विकास तर्फ:

(क) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह/सूचना प्रविधि र सुशासन सम्बन्धी नीति:

१। गाउँपालिकाको कार्यालय भित्र रहेको सूचना केन्द्रको सुदृढीकरण गरी गाउँपालिकावासीलाई सूचनाको पहुँचमा अभिवृद्धि गरिनेछ ।

२। सबै वडा कार्यालयहरुबाट प्रवाह गरिने सेवालाई थप सूचना प्रविधिमैत्री बनाइनेछ । गाउँपालिका र वडा कार्यालयबाट प्रवाह गरिने सेवाहरुलाई थप प्रभावकारी, चुस्त र पारदर्शी बनाइने छ ।

३। सूचनाको हक सम्बन्धी ऐनका बारेमा गाउँपालिकावासीलाई सुसूचित गरिनेछ । साथै गाउँपालिकाबाट भएका विकास गतिविधिहरुलाई स्थानीय एफ।ए.मा, पत्रपत्रिका तथा सामाजिक संजाल मार्फत प्रचारप्रसार गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४। योजना तर्जुमा प्रक्रियाबाट आएका कार्यक्रम वा योजनाहरुलाई मात्र कार्यान्वयन गर्ने नीतिलाई प्रार्थमिकता दिइनेछ ।

५। नागरिक बडापत्र प्रति सम्पूर्ण सेवाग्राही र कर्मचारीको ज्ञान अभिवृद्धि गरी सोको व्यवहारिक प्रयोग गर्ने, साथै क्षतीपूर्ती सहित नागरिक बडापत्रको व्यवहारिक कार्यान्वयन गरिनेछ ।

६। गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत शाखा प्रमुख, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था प्रमुखसँग कार्य सम्पादन सम्भौता गरी आर्थिक वर्षको अन्त्यमा उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई सम्मान गरिनेछ ।

७। गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहको सम्बन्धमा प्राप्त भएको उजुरी र गुनासो सुनुवाई संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाइनेछ साथै छुट्टै डेस्कको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

८। गाउँपालिकाले सम्पन्न गरी सकेका संस्थागत स्वमूल्यांकन तथा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण पश्चात् तयार गरिएको कार्य योजनाहरूलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै लैजाने नीति लिइने छ ।

९। गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहको गुणस्तरलाई थप प्रभावकारी बनाउन सो बारेमा समिक्षा गर्न कार्यपालिका, शाखा प्रमुख तथा वडा सचिवहरूको चौमासिक प्रगति समिक्षा बैठक संचालन गरिनेछ ।

१०। गाउँपालिका तथा वडाको काम कारवाहीलाई अझ बढि प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रणालीलाई सूचकमा आधारित बनाई संस्थागत गर्ने प्रभावकारी रूपमा लागु गरिनेछ ।

११। गाउँपालिकाको पारदर्शिता एवम् सुशासनका लागि गाउँपालिकाको आम्दानी तथा खर्चलाई सार्वजनिकीकरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिनुका साथै गाउँपालिका विकास निर्माण कार्यमा पारदर्शिता कायम गर्न योजना स्थलमा नै सार्वजनिक सुनुवाई र सामाजिक परीक्षण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१२। गाउँपालिकाले सम्पादन गरेको कार्यको संबन्धमा चौमासिक रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने, सेवा प्रवाहलाई सहज बनाउन प्रत्येक वडामा एकिकृत घुम्ती सेवा संचालन गरिनेछ ।

१३। आम नागरिकलाई सूचनामा सहज पहुँच सृजना गर्न गाउँपालिकाको संपूर्ण विषयगत सूचनाहरू गाउँपालिकाको वेभसाइटमा अद्यावधिक गर्ने ।

१४। गाउँपालिकाको विकास निर्माणका कार्यलाई समावेशी, पारदर्शी, उत्तरदायी तथा जनसहभागितामूलक बनाइनेछ ।

१५। तत्कालिन गाउँ विकास समितिबाट पेशकी रकम लिई हालसम्म फश्यौट नभएको, म्याद नाघेको पेशकी फश्यौट कार्यलाई प्रभावकारी पहल गरिनेछ ।

१६। आफ्नो वडा कार्यालय भवन नभएको वडाहरूमा वडा कार्यालय भवन निर्माण गरिनेछ साथै सबै वडा कार्यालय भवनलाई प्रविधिमैत्री बनाइनेछ ।

१७। आगामी आवा भित्र गाउँपालिका भवन निर्माण सम्पन्न भई आफ्नै भवनमा कार्यालय संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ साथै विषयगत शाखाहरूको सुदृढिकरण गरी कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

१८। First come First Service को सिद्धान्त अनुसार सेवा प्रवाहमा हुने असन्तुष्टीलाई हटाउन टोकन प्रणाली लागु गरिनेछ ।

१९। कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाइनेछ साथै गाउँपालिकाको निश्चित क्षेत्रलाई फि वाईफाई जोन (free wifi zone) बनाउन आवश्यक कार्य थालनी गरीनेछ । गाउँपालिका र वरपरका क्षेत्र, सबै माध्यमिक विद्यालय, वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थामा CCTV जडानको कार्य गरिनेछ ।

२०। कार्यालयलाई सेवाग्राहीमैत्री बनाउन सेवाग्राही प्रतिक्षालय, सहायता कक्ष, र सोधपुछ कक्षको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२१। कर्मचारी एवम् पदाधिकारीहरूको क्षमता विकासका लागि तालिम, अध्ययन, अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था मिलाइनेछ साथै कर्मचारीको मनेवल उच्च बनाई कार्य सम्पादनमा प्रभावकारीता अभिवृद्धि गर्न विगतदेखि दिदै आएको प्रोत्साहन भत्तालाई निरन्तरता दिइनेछ र उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।

२२। विकासमा साभेदार संस्थाहरूबाट साभेदारीमा संचालन गरिने गाउँपालिका स्तरीय योजनालाई प्रभावकारी तथा नतिजामुखी बनाई कार्यान्वयन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।

२३। व्यक्तिगत घटना दर्तालाई अभियानको रुपमा संचालन गर्न घटना दर्ता शिविर संचालन गरिनेछ ।

२४। सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रबाट संचालन गरिने योजना तथा आयोजनाहरूको अनुगमन, मूल्यांकन पद्धतीलाई व्यवस्थित र वस्तुपरक गरिनेछ ।

२५। गैरसरकारी संघ संस्थाहरूबाट संचालन गरिने सबै प्रकारका सहयोग तथा सेवाहरूलाई गाउँपालिकाको एकद्वार प्रणाली मार्फत संचालन गरि व्यवस्थित बनाइनेछ । गैर सरकारी संस्थालाई नियमन गरी कार्यक्षेत्रको दोहोरोपना अन्त्य गरिनेछ ।

२६। उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन हुने योजनाहरूको वर्गीकरण गरी प्रत्येक निर्वाचित वडा प्रतिनिधिहरूलाई जिम्मेवारी वाँडफाँड गरी योजना संचालन र सम्पन्नताको समय सिमा निर्धारण गरी जिम्मेवारी प्रदान गरिनेछ ।

२७। पत्रकारिता क्षेत्रको प्रवर्द्धन एवम् विकासका लागि पत्रकार महासंघ लगायत संचारसंग सम्बद्ध निकायहरूसंग समन्वय गरी सञ्चारमैत्री कार्यक्रम गर्ने नीति लिइनेछ ।

२८। सुशासन एवम् पारदर्शितालाई मुल मन्त्र मानी सञ्चार माध्यमलाई मर्यादित एवम् सम्मानित र जिम्मेवार बनाउन प्रत्येक वर्ष उत्कृष्ट पत्रकार सम्मान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२९। यस गाउँपालिकाको सुशासन र सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा जिज्ञासा गुनासो सुनुवाइ गर्नको लागि सञ्चार माध्यम मार्फत समृद्धिका लागि सहयात्रा, जनतासंग अध्यक्ष, र न्यायिक आवाज कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

अन्त्यमा यो नीति तथा कार्यक्रम थाक्रे गाउँपालिका विकासको मार्गचित्र र थाक्रेवासीको माग र आवश्यकताको प्रतिफल हो । यसलाई तयार गर्दा मैले राजनीतिक दल, कार्यपालिका सदस्य, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, बुद्धिजीवि, शिक्षक, समाजसेवी, विकास साभेदार संघसंस्था लगायत सबै क्षेत्रको सल्लाह सुभावलाई समेट्ने प्रयास गरेको छु । नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमामा अमुल्य सुभाव दिनुहुने एवं सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्णमा म हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट कोभिडको कारणले थिलथिलो भएको अर्थतन्त्रमा पुर्नउत्थान हुने, रोजारी सृजना हुने, कृषि उद्योग तथा सामाजिक विकासको माध्यमबाट सबै थाक्रेवासीको

समुनति हुने तथा सामाजिक, आर्थिक, भौतिक, सांस्कृतिक लगायत सर्वाङ्गिण पक्षको विकास भई “समृद्ध थाक्रे र सुखी थाक्रेवासी” को हाम्रो लक्ष्य पुरा हुने अपेक्षा राखेको छु । तसर्थ नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयन गर्नका लागि सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्य ज्यूहरु, सबै राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, वुद्धिजीविहरु, समाजसेवी, उद्योगी व्यवसायी, गैरसरकारी संघसंस्था, निजी क्षेत्र र सम्पूर्ण थाक्रेवासी जनताको साथ र सहयोग प्राप्त हुने विश्वास लिएको छु ।

धन्यवाद !

रामकुमार आचार्य

गाउँपालिका अध्यक्ष

४ अषाढ २०७८